अङ्गा यदेनः क्रियते इन्द्रियैर्म्मनसाऽपि वा। ज्ञानादज्ञानतो वाऽपि प्रकरोति नरश्च यत्। तन्महाभारताख्यानं श्रुत्वैव प्रविलीयते।
भरतानां महज्जन्म महाभारतमुच्यते। निरुक्तमस्य यो वेद सर्व्वपापैः प्रमुच्यते। २२२०
भरतानां यतश्चायमितिहासो महाद्भुतः। महतो ह्येनसो मर्त्यान्मोचयेदनुकीर्त्तितः।
त्रिभिर्व्वर्षैर्लब्धकामः कृष्णद्वैपायनो मुनिः। नित्योत्थितः शुचिः शक्तो महाभारतमादितः।
तपो नियममास्थाय कृतमेतन्महर्षिणा। तस्मान्नियमसंयुक्तैः श्रोतव्यं ब्राह्मणैरिदं।
कृष्णप्रोक्तामिमां पुण्यां भारतीमुत्तमां कथां। श्रावयिष्यन्ति ये विप्रा ये च श्रोष्यन्ति मानवाः।
सर्व्वथा वर्त्तमानावै न ते शोच्याः कृताकृतैः। नरेण धर्म्मकामेन सर्व्वः श्रोतव्य इत्यपि। २२२५
निखिलेनेतिहासोऽयं ततः सिद्धिमवाप्नुयात्। न तां स्वर्गगतिं प्राप्य तुष्टिं प्राप्नोति मानवः।
यां श्रुत्वैव महापुण्यमितिहासमुपाश्नुते। शृण्वञ्छ्राद्धः पुण्यशीलः श्रावयंश्चेदमद्भुतं।
नरः फलमवाप्नोति राजसूयाश्वमेधयोः। यथा समुद्रो भगवान्यथा मेरुर्म्महागिरिः।
उभौ ख्यातौ रत्ननिधी तथा भारतमुच्यते। इदं हि वेदैः समितं पवित्रमपि चोत्तमं।
श्रव्यं श्रुतिसुखं चैव पावनं शीलवर्द्धनं। य इदं भारतं राजन्याचकाय प्रयच्छति। २२३०
तेन सर्व्वा मही दत्ता भवेत्सागरमेखला। पारीक्षितकथां दिव्यां पुण्याय विजयाय च।
कथ्यमानां मया कृत्स्नां शृणु हर्षकरीमिमां। त्रिभिर्व्वर्षैः सदोत्थायी कृष्णद्वैपायनो मुनिः।
महाभारतमाख्यानं कृतवानिदमद्भुतं। धर्म्मे चार्थे च काम्ये च मोक्षे च भरतर्षभ। यदिहास्ति तदन्यत्र यन्नेहास्ति न तत्क्वचित्।
इत्यादिपर्व्वण्यादिवंशावतरणे भारतप्रशंसा द्विषष्टोऽध्यायः॥ ६२॥
॥ वैशम्पायन उवाच॥ राजोपरिचरो नाम धर्म्मनित्यो महीपतिः। बभूव मृगयां गन्तुं सदा किल धृतव्रतः।
स चेदिविषयं रम्यं वसुः पौरवनन्दनः। इन्द्रोपदेशाज्जग्राह रमणीयं महीपतिः। २२३५
तमाश्रमे न्यस्तशस्त्रं निवसन्तं तपोनिधिं। देवाः शक्रपुरोगा वै राजानमुपतस्थिरे।
इन्द्रत्वमर्हो राजाऽयं तपसेत्यनुचिन्त्य वै। तं सान्त्वेन नृपं साक्षात्तपसः संन्यवर्त्तयन्।
॥ देवा ऊचुः॥ न संकीर्य्येत धर्म्मोऽयं पृथिव्यां पृथिवीपते। त्वया हि धर्म्मो विधृतः कृत्स्नं धारयते जगत्।
॥ इन्द्र उवाच॥ लोके धर्म्मं पालय त्वं नित्ययुक्तः समाहितः। धर्म्मयुक्तस्ततो लोकानपुण्यान्पश्यसि शाश्वतान्।
दिविष्ठस्य भुविष्ठस्त्वं सखाभूतो मम प्रियः। रम्यः पृथिव्यां यो देशस्तमावस नराधिप। २२४०
पशव्यश्चैव पुण्यश्च प्रभूतधनधान्यवान्। स्वारक्ष्यश्चैव सौम्यश्च भोग्यैर्भूमिगुणैर्युतः।
अर्थवानेष देशो हि धनरत्नादिभिर्युतः। वसुपूर्णा च वसुधा वस चेदिषु चेदिप।
धर्म्मशीला जनपदाः सुसन्तोषाश्च साधवः। नच मिथ्याप्रलापोऽत्र स्वैरेष्वपि कुतोऽन्यथा।
नच पित्रा विभज्यन्ते पुत्रा गुरुहिते रताः। युञ्जते धुरि नो गाश्च कृशान्सन्धुक्षयन्ति च।
सर्व्वे वर्णाः स्वधर्म्मस्थाः सदा चेदिषु मानद। न तेऽस्त्यविदितं किञ्चित्त्रिषु लोकेषु यद्भवेत्। २२४५
दैवोपभोग्यं दिव्यं त्वामाकाशे स्फाटिकं महत्। आकाशगं त्वामद्दृश्यं विमानमुपपत्स्यते।
त्वमेकः सर्व्वमर्त्येषु विमानवरमास्थितः। चरिष्यस्युपरिस्थो हि देवो विग्रहवानिव।